

April 2023

บทบาทและสถานภาพของครู พลสฤษฎการสัมมนาของนิสิตชั้นปีที่ ๔ คณะครุศาสตร์ จวิทยา

สนธิ์ สิ้นจเดชะ

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/educujournal>



Part of the [Education Commons](#)

Recommended Citation

สนธิ์ สิ้นจเดชะ, สนธิ์ (2023) "บทบาทและสถานภาพของครู พลสฤษฎการสัมมนาของนิสิตชั้นปีที่ ๔ คณะครุศาสตร์ จวิทยา," *Journal of Education Studies*: Vol. 12: Iss. 2, Article 12.

DOI: 10.58837/CHULA.EDUCU.12.2.13

Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/educujournal/vol12/iss2/12>

This Article is brought to you for free and open access by the Chulalongkorn Journal Online (CUJO) at Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Journal of Education Studies by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

ประชุม/สัมมนา

บทบาทและสถานภาพของครู

ผลสรุปการสัมมนาของนิสิตชั้นปีที่ ๔ คณะครุศาสตร์ จุฬาฯ

ประกอบวิชาการสัมมนาการศึกษา

วันที่ ๕ กันยายน-๔ ตุลาคม ๒๕๖๖

การสัมมนาครั้งนี้แบ่งนิสิตออกเป็น ๘ กลุ่ม แต่ละกลุ่มจะศึกษาหาข้อมูลในการสัมมนาในหัวข้อเดียวกัน คือ บทบาทและสถานภาพของครู ในที่นี้จะกล่าวโดยสรุปประเด็นสำคัญและข้อคิดเห็นที่คาดว่าจะมีผลต่อการที่หน่วยงานหรือองค์กรที่รับผิดชอบต่อการผลิตครู ได้นำมาเป็นแนวทางที่จะพัฒนาหรือแก้ไขให้วิชาชีพครูเป็นวิชาชีพที่มีคุณค่า และเป็นงานสำคัญที่จะทำให้เยาวชนของชาติมีความเจริญทั้งสติปัญญา มีวิถีทางของชีวิตที่ประสบความสำเร็จ เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ เพราะเยาวชนคือ ทรัพยากรบุคคลที่จะรักษาประเทศชาติให้สถาพรและมั่นคงสืบต่อไป

ประเด็นสำคัญที่ควรนำมากล่าวไว้ในที่นี้เป็นผลสรุปจากการเสนอผลการประชุมกลุ่มทั้ง ๘ กลุ่มดังต่อไปนี้

๑. การกำหนดบทบาทของครู แต่ละกลุ่มได้คำนึงถึงการปฏิบัติงานของครูในหน้าที่ความรับผิดชอบและความผูกพันที่ครูจะหลีกเลี่ยงเสียมิได้ โดยมีขอบเขตในด้านต่างๆ ได้แก่

- บทบาททางด้านการให้การศึกษามุ่งถึงหน้าที่หลัก คือ การสอน การอบรม
- บทบาทของครูต่อการพัฒนาการศึกษา
- บทบาทในการสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรม

- บทบาทในการถ่ายทอดวัฒนธรรม
- บทบาทในการพัฒนาประชาธิปไตย
- บทบาทในการพัฒนาชุมชน
- บทบาทในการสร้างสรรค์สังคม

โดยใช้เกณฑ์จากการศึกษาสภาพในด้านสังคม การเมือง เศรษฐกิจ วัฒนธรรม จริยธรรม คุณธรรม การปกครอง แผนการพัฒนาประเทศ และแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ประเด็นสำคัญที่นิสิตทุกกลุ่มมีความเห็นตรงกันคือ บทบาทของครูในด้านการสอน และความรู้ที่รับผิดชอบอย่างดีที่สุดต่อหน้าที่ที่ครูพึงมีอยู่ การมีคุณธรรม มีความศรัทธาในวิชาชีพ ซึ่งจะมีผลต่อการพัฒนาเยาวชนของชาติ ซึ่งเป็นกลไกสำคัญของการพัฒนาคน บทบาทของครูจึงเป็นบทบาทที่สำคัญซึ่งประเทศชาติและสังคมพึงยอมรับ

๒. การกำหนดสถานภาพการสัมมนาได้แสดงทัศนคติของทุกกลุ่มที่มีประเด็นสำคัญตรงกัน คือ สถานภาพของครูจะเป็นอย่างไรย่อมมีผลมาจากบทบาทของครูด้วย โดยพิจารณาสถานภาพของครูในความคาดหวังของสังคม

๓. นิสิตที่สัมมนาทั้ง ๘ กลุ่ม มีความเห็นโดยสรุปเกี่ยวกับสถานภาพของครูว่า ในสังคมปัจจุบัน สถานภาพของครูอยู่ในระดับที่ไม่สู้ดีนัก ไม่เหมือนค่านิยมที่สังคมของครูอย่างเก่าก่อนที่มีทั้งความเคารพ ยกย่อง เชื้อถือ

เป็นปูชนียบุคคล แต่ปัจจุบันไม่เป็นเช่นนั้น อาจจะมาจากสาเหตุต่อไปนี้ คือ

- ค่านิยมในสังคมที่มองวิชาชีพครูว่าเป็นวิชาชีพที่มีรายได้ต่ำ แต่งานรับผิดชอบสูง การเข้าศึกษาต่อในสถาบันฝึกหัดครูมิได้เป็นเป้าหมายสำคัญ กลับเป็นตัวเลือกสุดท้ายของการเลือกเรียนวิชาแขนงอื่น ๆ

- ความน่าอึดอัดและนับถือในสังคมลดลงไปอย่างมาก จากความคิดที่ว่าวิชาชีพครูนั้นเป็นได้ง่าย ใคร ๆ ก็เป็นครูได้

- ผู้ศึกษาในสถาบันฝึกหัดครูขาดศรัทธาในวิชาชีพที่ตนศึกษา เพราะการมาศึกษาเล่าเรียนนั้นเพียงเพื่อศึกษาต่อโดยที่เลือกวิชาชีพแขนงอื่นไม่ได้

- การจัดการศึกษาในสถาบันฝึกหัดครูมุ่งแต่จะให้เนื้อหาครบตามหลักสูตร แต่ยังขาดการปลูกฝังเพื่อให้ผู้ศึกษามีความคิดที่จะสร้างวิชาชีพครูให้มีคุณค่าโดยตนเองจะต้องมีความศรัทธาต่อวิชาชีพครูเสียก่อน

- ระบบบริหารงานของรัฐ โดยเฉพาะหน่วยงานผู้รับผิดชอบครู ไม่เห็นความสำคัญทั้งบทบาทและสถานภาพของครูว่า ครูคือผู้ที่สร้างที่จะมีหน้าที่ที่จะต้องสร้างและพัฒนาเยาวชนให้มีความรู้ความเข้าใจ ปลูกฝังให้เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ ภาระหน้าที่นี้คือหน้าที่หลักที่จะมีผลต่อสังคม ในทางที่สันติสุข

และเป็นสุข เพราะเยาวชนคือสมาชิกของสังคม แต่รัฐมองว่าเป็นเพียงหน้าที่ส่วนหนึ่งเท่านั้น จึงทำให้สถานภาพของครูก็ไม่ต่างกับอาชีพที่ขาดความสำคัญ ซึ่งถ้าจะพิจารณากันตามความเป็นจริงแล้ว ครู คือบทบาทหัวใจสำคัญของประเทศชาติทีเดียว

๔. การสัมมนาครั้งนี้นิสิตได้เสนอแนวทางการแก้ปัญหาได้ดีมาก มิใช่เป็นเพียงข้อเสนอแนะอย่างเพื่อฝัน แต่เป็นข้อคิดที่สถาบันฝึกหัดครู หน่วยงานของรัฐ ผู้บริหาร ผู้เกี่ยวข้องควรนำไปคิดและจะต้องปฏิบัติได้ ถ้าคิดจะปรับปรุงและพัฒนา ข้อเสนอแนะและแนวทางเพื่อจะทำให้สถาบันวิชาชีพครูมีค่าที่ควรจะเป็นไปในทางที่ดี ดังต่อไปนี้

๔.๑ การจัดทำมีการรับประกันคุณภาพวิชาชีพ คือ การออกไปอนุญาตประกอบวิชาชีพ โดยมีการสอบหรือกำหนดคุณสมบัติ ในด้านคุณวุฒิ ประสบการณ์และมีการติดตามผลด้วย หากผู้ใดละเมิดหรือผิดข้อบัญญัติ ก็ควรมีการเพิกถอนใบอนุญาตดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อแก้ปัญหา ค่านิยมที่ว่า ใครก็เป็นครูได้ เพื่อให้ผู้ที่อยู่ในวิชาชีพครูมีความสำคัญมากขึ้น

๔.๒ ระบบบริหารงานของรัฐที่รับผิดชอบวิชาชีพครู ควรจัดงบประมาณค่าตอบแทนวิชาชีพครูเสียใหม่ โดยคำนึงถึงบทบาทของครูที่ต้องรับผิดชอบงานสร้างเยาวชนอันเป็น

ทรัพยากรบุคคลที่เป็นกำลังของประเทศชาติ รัฐควรจะมีนโยบายในเรื่องนี้ให้ลึกซึ้ง โดยที่เป็นการแก้ปัญหาตรงจุดที่สุด คือ ถ้าเยาวชนเป็นพลเมืองดีของสังคมแล้ว ย่อมหวังได้ว่าประเทศชาติต้องมั่นคง

๔.๓ การพัฒนาตนเองเป็นเรื่องสำคัญของวิชาชีพครู ผู้ที่จะเข้ามาศึกษาวิชาชีพครู ควรยอมรับสภาพของวิชาชีพนี้เสียก่อนว่า ครูมิได้เป็นเพียงผู้สอนเท่านั้น แต่ครูจะต้องทำหน้าที่สอน อบรม แนะนำ ให้ความรู้ ข้อคิด แก้ไขปรับปรุง เสริมสร้างให้นักเรียนได้บรรลุผล คือ คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น ผู้ที่จะมาศึกษาวิชาชีพควรยอมรับสภาพเช่นนี้ หากยังไม่พร้อมก็ควรที่จะเลิกศึกษาวิชาชีพอื่น และถึงแม้เป็นครูแล้วก็ตาม การพัฒนาตนเองให้เป็นคนมีความรู้ ทันทต่อเหตุการณ์ เป็นคนทันสมัย ควรเป็นหน้าที่ที่ครูควรจะต้องทำ

๔.๔ สถาบันฝึกหัดครูควรที่จะเร่งดำเนินการเรียนการสอนทั้งด้านวิชาการ ประสบการณ์วิชาชีพ และโดยเฉพาะการเน้นถึงการเสริมสร้างให้นิสิต นักศึกษาที่มีความสำนึกในวิชาชีพครูให้มากกว่าที่เป็นมา

๔.๕ การคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันวิชาชีพครู ควรมีการพิจารณากันใหม่ ควรมีการกำหนดคุณสมบัติ ความสามารถในการเรียน ความตั้งใจที่จะมาศึกษา ทักษะคติ

ที่ดีต่อวิชาชีพ ทั้งนี้เพื่อจะได้บุคคลที่มีความตั้งใจที่จะประกอบวิชาชีพครูที่ดีขึ้น และหากสถาบันจะเสริมสร้างให้มีความคิด ความสำนึกในวิชาชีพครูที่จะทำได้ดีขึ้น

๔.๖ ในด้านการให้ความร่วมมือกันขององค์กรของรัฐ ควรจะได้มีการวางแผนงานร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นแผนพัฒนาชนบท พัฒนาชุมชน การวางแผนการศึกษาของชาติ การจัดสรรงบประมาณ การจัดทำหลักสูตร ควรมีความสัมพันธ์กันให้มากกว่าที่เป็นอยู่ เพื่อครูจะได้มีเป้าหมายต่อการดำเนินการเรียนการสอนในสังคมหรือชุมชนนั้นได้อย่างดี และมีความมั่นใจ ซึ่งจะเกิดผลสมความมุ่งหวังของการจัดการศึกษาของชาติ โดยที่จะทำให้ครูมีความภูมิใจในหน้าที่ที่ตนทำ

๔.๗ ทุกกลุ่มมีข้อเสนอตรงกัน โดยเน้นถึงบทบาทและสถานภาพว่า การจะเป็นครูต้องเป็นด้วย

- ความมั่นใจในวิชาชีพ
- ความมั่นคงในเศรษฐกิจ
- มีความคิดที่ถูกต้องทางการเมือง
- หาโอกาสประเทืองปัญญา
- ไม่นำพาต่ออุปสรรค
- พุ่มพักศิษย์ให้มีจริยธรรม
- ทงนำและสร้างสรรค์สังคม
- ต้องระดมให้เกิดความรักและศรัทธาจากการสัมพันธ์ของนิสิตชั้นปีที่ ๔ ปีการศึกษา ๒๕๒๖ ครั้งนี้ ถ้าจะตั้งคำถามว่า “ครู” คือ ใคร

คำตอบ ครู คือ

“ครูเป็น เพื่อน ยามสบาย

ครูเป็น สหาย ยามโศกศัลย์

ครูเป็น มิตร นิจนรินทร์

ครูเป็น บวญ ของปวงประชา”

สุนีย์ สินธุเคชะ สรุปลความ

เติมอาหารสมองของท่านที่

ศูนย์หนังสือกรุงเทพ สะพานขาว และ สยามสแควร์